Etki Ölçme ve Değerlendirme Serüvenimiz – Kılavuz II: Feminist Bir Etki İzleme ve Değerlendirme Nasıl Yapılabilir?

written by Rojdan Aksoy Yorulmaz | 5 Kasım 2026

Sivil toplumda izleme ve değerlendirme çalışmaları çoğu zaman fon sağlayıcıların talep ettiği teknik bir zorunluluk olarak yürütülüyor. Bu yaklaşım, projelerin gidişatına katkı sunsa da örgütlerin ve aktivistlerin kendi bakış açılarını, içinde çalıştıkları coğrafyaların özgünlüğünü ve sosyal değişim beklentilerini görünmez kılabiliyor. Batı merkezli etki çerçeveleri ve değişim teorisi gibi uzmanlık gerektiren araçlar, özellikle küçük örgütler ve kolektifler için ayrıca bir yük oluşturuyor.

DEMOS Araştırma Kolektifi olarak, toplumsal değişimin özne odaklı, kapsayıcı bir toplumsal cinsiyet perspektifi ve tabandan yukarı bir bakışla şekillenmesi gerektiğini düşünüyoruz. “Etki Ölçme ve Değerlendirme Serüvenimiz” serisinin ikinci kılavuzu, bu perspektifi izleme ve değerlendirme çalışmalarına taşımayı amaçlıyor.

Rojdan Aksoy Yorulmaz’ın hazırladığı, Gizem Tuday’ın katkı sunduğu kılavuz, feminist yöntem ve kuramın metodolojik birikiminden yararlanıyor. Toplumsal cinsiyete duyarlı izleme ve değerlendirmenin neden gerekli olduğunu tartışıyor, kapsayıcı ve katılımcı bir yaklaşım için ilkeler öneriyor. Bu ilkeler arasında kesişimsellik, epistemolojik avantajlılık, bilinçli taraflılık, deneyimin sesine odaklanma, akıl ile duygunun birlikte ele alınması ve güvenli alan yaklaşımı yer alıyor. Kılavuz ayrıca metodolojik öneriler ve örgütlerin kendi çalışmalarında doğrudan kullanabileceği soru setleri sunuyor.

“Feminist Bir Etki İzleme ve Değerlendirme Nasıl Yapılabilir?” başlıklı kılavuzu, izleme ve değerlendirme alanında çalışan ya da çalışma yürütmeyi hedefleyen örgütlerin, kolektiflerin ve aktivistlerin çabalarına eşlik etmesi umuduyla paylaşıyoruz.